

קובץ
תוך הנחל

דיבורים נוראים ונפלאים שנאמרו
בשבת קודש פרשת וישלח תש"ע

מפ"ק כ"ק הרה"צ מוהרא"ש שליט"א

יוצא לאור חודש כסליו תשע"א

תוך הנחל

ליל שבת קודש פרשת וישלח ה'תש"ע

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ד המדבר משמחת המצוות, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), דע, שיש אור, שהוא למעלה מנפשינו ורוחין ונשמתין, והוא אור אין סוף, ואף על פי שאין השכל משיג אותו, אף על פי כן רדיפה דמחשבה למרדף אבתריה, ועל ידי הרדיפה, אז השכל משיג אותו בבחינת מטי ולא מטי, כי באמת אי אפשר להשיג אותו, כי הוא למעלה מנפש רוח נשמה: ודע שאי אפשר להשיג אותו אפילו בבחינת מטי ולא מטי, אלא על ידי עשיית המצוות בשמחה, כי על ידי שמחת המצוה, נשלם הקדושה, ומעלה החיות והקדושה שבקליפות, כי כשעושה המצוה בשמחה, אזי מעלה השכינה, שהיא המצוה, שהיא שמחת הלב, מבין הקלפות וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה שמחת המצוות עולה על הכל, וכמו שגילה האריז"ל לאנשי סודו, שכל מה שזכה לכל מדרגותיו הנוראות, היה על ידי שמחת המצוות, שהיה שש ושמה עם כל מצוה יותר מעל כל הון דעלמא, וכמו שכתוב (דברים כח): "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל, וכן כתיב (תהלים קיט): "שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב", כי כשאדם עושה מצוה בשמחה, זה סימן שלבו שלם לאלוקיו (ספר המדות אות שמחה סי' א'), כי אצל נימוסי העמים, אפילו מי ששומר את כל חוקיהם וגזרותיהם, הכל הוא מחמת כפייה ופחד שלא יקבל עונש, והסימן לכך, כי תיכף ומיד שיכולים לפטור את עצמם, עושים כן בשמחה רבה, לא כן נשמות ישראל, שהם ששים ושמחים במצוות ה', ועושים כן מאהבה ומנדבה, ואצלם היא זכיה גדולה ושמחה עצומה לקיים רצון ה' (ליקוטי הלכות הלכות נשיאת כפים הלכה ד' אות ד'), ולכן כשאדם עושה מצוה בשמחה, אזי נפשו רוחו ונשמתו עולות ומידבקות בו יתברך, וממשיך על עצמו אור גדול למעלה מכל העולמות.

ופנימיות הענין היא, כי הנה כל מצוה כלולה ממחשבה דיבור ומעשה, "מחשבה" היא ההכנה במחשבתו לקיים את המצוה, והדבקות של מחשבתו בעת קיום המצוה, "דיבור" הוא הברכה שמברכים על המצוה, ושאר דיבורים המקושרים אל קיום המצוה, ו"מעשה" הוא עצם קיום המצוה בפועל ממש, והנה לכל אדם יש נפש, רוח, נשמה, שהן מכוונות כנגד שלושת העולמות - עשיה יצירה ובריאה, "נפש" היא כנגד עולם עשיה, והוא ענין ה"מעשה" שבמצוה, "רוח" היא כנגד עולם יצירה, והוא ענין ה"דיבור" שבמצוה, ו"נשמה" היא כנגד עולם הבריאה, והוא ענין ה"מחשבה" שבמצוה, וכשאדם מקיים מצוה בשמחה עצומה, במחשבה דיבור ומעשה, ובהתקשרות נפשו ורוחו ונשמתו אל השם יתברך, אזי עולה דרך עולמות עשיה, יצירה, בריאה, עד שמגיע לעולם האצילות, שהוא למעלה מנפש רוח ונשמה, ששם עצם התגלות כבודו יתברך במדרגה עליונה, כי הוא נאצל מאור האין סוף ברוך הוא, ואז המוח והמחשבה שלו רודפים אחר האור הגדול הזה, ומגיע אליו בדרך "מטי ולא מטי", פירוש, מגיע ואינו מגיע, כי המוח רודף אחריו ומשיג אותו במקצת, אבל אחר כך חוזר ומתרחק ממנו, כי אי אפשר להשיג אותו בשלימות, וכשזוכים אל השגה זו מרגישים כל מיני תענוג וערבות נפלאים, אשרי הזוכה לקיים מצוה בשמחה, ולטעום ממנה.

והנה זה ידוע, שעל ידי כל מצוה שאדם זוכה לקיים, נברא מלאך קדוש המלווה אותו ושומר עליו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (שמות רבה פרשה לב סי' ו'): 'עושה אדם מצוה אחת, הקדוש ברוך הוא נותן לו מלאך אחד לשמרו, שנאמר (תהלים לד) חוננה מלאך ה', עושה שתי מצות הקדוש ברוך הוא נותן לו שני מלאכים לשמרו, שנאמר (שם צא) כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך, עושה הרבה מצות נותן לו הקדוש ברוך הוא חצי מחנהו'; עיין שם, וזה נעשה אפילו על ידי האדם הפשוט ביותר שזוכה לקיים מצות ה' בתמימות ובפשימות גמורה, מכל שכן כשאדם זוכה לקיים מצוה בשמחה עצומה, ובהתדבקות נפשו ורוחו ונשמתו אל תוך המצוה, אזי בורא מלאך קדוש ונורא מאד הכלול מכל האורות של כל העולמות, ועל ידו מעלה החיות והקדושה מבין הקליפות, ומכניע את הרע לגמרי, ולכן אשרי מי שזוכה לקיים מצוות ה' בשמחה, כי אז ימשיך על עצמו אור נורא ונערב מכל העולמות, ומלאכי מעלה ישמרו אותו בכל דרכיו, ועולמו יראה בחייו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (בראשית לב) וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום, ופירש רש"י, מלאכים ממש, וכבר דקדקו המפרשים, מה פירוש מלאכים "ממש", וכי יש מלאכים שאינם של ממש, אבל על פי דברי רבינו"ל הנ"ל יכולים לפרש הענין בטוב מעם ודעת, כי מלאכים "ממש" הם מלאכים שלמים שנבראים מההתדבקות נפשו ורוחו ונשמתו בשמחה

המצוות, על ידי שקיים את המצוה בכל מחשבה, דיבור ומעשה שלו, ומלאכים כאלו שלח יעקב לקראת עשו להכניע את רעתו ולהעלות הקדושה מבין הקליפות. וזה מרומז בתיבות "וישלח יעקב", כי וישל"ח בגימטריא ושמ"ח, לרמוז על ענין שמחת המצוות, וכמו ששלח לעשו, "עם לבן גרתי", ופירש"י, גרתי"י בגימטריא תרי"ג, כלומר עם לבן הרשע גרתי ותרי"ג מצוות שמרתי, עיין שם, כי "שמרתי" הוא מלשון המתנה וציפוי, וכמו שכתוב (בראשית לז) ואביו "שמר" את הדבר, כי מי ששמח באמת עם מצוות ה' אלקיו, הוא ממתין ומצפה בכל עת שיכול לקיים עוד מצוה ועוד מצוה, וזהו כל חיותו ושמחתו, ולכן בכח מצוות קדושות אלו שלח יעקב מלאכים ממש לקראת עשו להכניע רעתו, ולהעלות הקדושה שהיתה שבויה אצלו, וזהו 'ממש', נומריקון מ'לאכי ש'מחת מ'צות, כי על ידי שמחת המצוות דייקא, המלאכים מקבלים כוחם, והשם יתברך יזכנו להגיע אל שמחת המצוות באמת, ולהמשיך עלינו אור האין סוף ברוך הוא, עד שנזכה לעלות ולהיכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת וישלח ה'תש"ע

בסעודה שלישית, סעודת רעוא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקומי מוהר"ן חלק א' סי' ער"ב המדבר מן הפסוק, היום אם בקולו תשמעו, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, כתיב (תהלים צה): "היום אם בקולו תשמעו", זה כלל גדול בעבודת השם, שלא ישים לנגד עיניו כי אם אותו היום, הן בעסק פרנסה והצמרכותו, צריך שלא יחשב מיום לחברו כמובא בספרים, וכן בעבודתו יתברך, לא ישים לנגד עיניו כי אם אותו היום ואותו השעה, כי כשרוצין ליכנס בעבודת ה', נדמה להאדם כאילו הוא משא כבד, ואי אפשר לו לישא משא כבד כזו, אבל כשיחשוב שאין לו רק אותו היום, לא יהיה לו משא כלל, וגם שלא ידחה את עצמו מיום ליום, לאמר מחר אתחיל, מחר אתפלל בכוונה ובכח כראוי, וכיוצא בזה בשאר העבודות,

כי אין לאדם בעולמו כי אם אותו היום ואותו השעה שעומד בו, כי יום המחרת הוא עולם אחר לגמרי, היום אם בקולו תשמעו, 'היום' דייקא, והבן, עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה גילוי זה של "היום אם בקולו תשמעו" הוא יסוד גדול בכל חיי אדם, שלא יסתכל רק על היום הזה שעומד בו, ולא יבלבל עצמו עם יום העבר או יום הבא כלל, ואז לא יהיה קשה לו לעבוד את השם יתברך בכל לבו נפשו ומאודו, כי על יום אחד אפשר לעשות הכל, ללמוד הרבה ולהתפלל הרבה ולעשות מצוות הרבה, ולא יהיה אצלו למשא כלל, וכן אפילו בעסקיו הגשמיים, אם רק ידאג על היום הזה, ולא יבלבל עצמו עם העבר והעתיד, אזי יזכה להצליח מאד בכל ענין, ולהרוויח הרבה בכל יום ויום, כי עיקר כשלונו של אדם מחמת שמתבלבל מאד מן העבר שלו, שעד עכשיו לא הצליח, ולכן מן הסתם לא יצליח להבא, אבל כשלא יסתכל על העבר כלל, רק יתחיל היום כאילו לא התחיל כלל מעולם, אזי יצליח מאד בכל ענין, וכן לא ידאג דאגת מחר, מה יהיה למחר וליום שלאחריו, כי אין לאדם מחר כלל, הכל תלוי רק ביום הזה, ואם יעשה כל מה שביכולתו "היום", בוודאי יזכה להרוויח מאד.

וכל זה הוא סודו של משיח, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין צח) ששאל רבי יהושע בן לוי את משיח, אימתי קאתי מר? ואמר לו היום, וכשעבר היום ולא בא, שאל את אליהו למה לא בא משיח היום? ואמר לו אליהו, שכוונתו היתה "היום" אם בקולו תשמעו, עיין שם, נמצא כשאדם חי עם גילוי של "היום אם בקולו תשמעו", אזי הוא חי מעין הגאולה, כמו בעת ביאת משיח ממש, וכמו שמבקשים (תהלים סט): "קרבה אל נפשי גאלה", ואז לא חסר לו שום דבר כלל.

גם על אדם לדעת, שכל התורה ניתנה "היום" הזה ממש, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מוכא בפרש"י דברים כו - ט) על הפסוק: "הסכת ושמע ישראל היום" וגו', בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, וכאילו היום נכנסת עמו בברית, עיין שם. ולכן גם כל מצוה צריך להיות אצלו חדש ממש, וכאילו היום נצטווה עליה לקיים אותה, כגון למשל מצות מילה, אין לאדם לחשוב שכבר נימול כשהיה תינוק לשמונה ימים, ושוב אין לו שייכות עם המצוה הזאת, אלא ידע שהמצוה הזאת חיה וקיימת אצלו תמיד בכל יום ויום, ובכל יום יהיה בעיניו כאילו היום נכנס עמו בברית, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים על דוד המלך עליו השלום (מנחות מג ע"א), בשעה שנכנס דוד לבית המרחץ וראה עצמו עומד ערום, אמר, אוי לי שאעמוד ערום בלא מצוה, וכיון שנזכר במילה שבבשרו, נתיישבה דעתו, ואמר עליה שירה, עיין שם. כי נזכר שמצות מילה מקיימים

בכל יום מחדש, כאילו היום נימול, וכן שאר כל המצוות, והוא נכלל בסוד זה של "היום אם בקולו תשמעו", ומי שחי עם הידיעה הזאת, יש לו חיים טובים תמיד.

אבל היצר הרע מנסה לקרר אדם מהעבודה הזאת ולדחות אותו תמיד ל'מחר', מחר תלמד ותתפלל, מחר תקיים מצוות ותהיה בשמחה, אבל "היום" איננו יום טוב, ואינך יכול להצליח, ואדם צריך להיות גבור חיל כנגדו ולומר לו להיפך, "מחר" אשמע אליך, אבל "היום" אני אעבוד את ה' כרצוני, שזה מה שנאמר במלחמת עמלק (שמות ז'): וצא הלחם בעמלק - "מחר", היינו צא הלחם עם היצר הרע שהוא עמלק שדוחה אותך למחר, ובמקום זה גם אתה תאמר לו "מחר", וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (יומא נב.) "מחר" הוא מן המקראות שאין להם הכרע, וסובב למעלה ולמטה, כי עמלק אומר לנו "מחר", ואנחנו חוזרים ואומרים לו "מחר", ובזה מכניעים אותו, כי עמלק מנסה לקרר אדם מעבודת השם יתברך, וכמו שכתוב (דברים נה): "אשר קרך בדרך", ועליו נאמר (שם): "ויזנב בך כל הנחשלים אחרך", ואמרו חכמינו הקדושים (מובא בפירש"י שם פסוק י"ח) שהיה חותך מילות וזורקן כלפי מעלה, היינו שהיה אומר שמצוות מילה היא מצוה ישנה, וראוי לשכוח ממנה, חס ושלום, אבל אנחנו לוחמים נגדו עם סוד "היום אם בקולו תשמעו", שכל יום ויום המצוה אצלינו חדשה לגמרי, ובזה מכניעים את עמלק וניצולים מטומאתו לגמרי, ולכן אשרי הזוכה לחיות עם "היום הזה" תמיד, ולהחיות עצמו עם כל מצוה ומצוה שמקיים, כאילו היום נצטווה עליה, כי אז יחיה חיים טובים ונצחיים, ועולמו יראה בחייו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (בראשית לב) וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום, והנה ראשי תיבות ו'ישלח י'עקב מ'לאכים הוא יו"ם, והוא רמז לגילוי הנ"ל של רביז"ל, שיעקב אבינו היה חי עם השנת "היום אם בקולו תשמעו", ועל ידי זה ברא מלאכים ממש מכל מצוה ומצוה שזכה לקיים, ושלח מלאכים אלו לקראת עשו להכניע רשעו, ולכן ו'ישלח י'עקב מ'לאכים ל'פניו הוא גם ראשי תיבות וי"מ"ל, לרמז שאצלו גם מצות מילה היה אצלו חדשה לגמרי, וכאילו היום נכנס בברית, ובזה רצה להכניע טומאת עמלק שהוא נכדו של עשו, שלוחם עם ישראל במצות מילה לעשות אותה ישנה בעיניהם, כי יעקב היה חי עם מדת ההתחדשות, וכל המצוות וגם קדושת המילה שלו היתה בעיניו בכל יום כחדשים, ועל ידי זה הכניע עשו ועמלק לגמרי. והשם יתברך יזכנו למדת ההתחדשות באמת, ונזכה לשמוח עם כל מצוה כאילו ניתנה לנו היום ממש, ועל ידי זה נזכה לראות בביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן ואמן.

